

Zasiłek dla bezrobotnych w Polsce na tle wybranych krajów Unii Europejskiej

Wstęp

Celem niniejszej pracy jest prezentacja najważniejszych instrumentów i zasad, wykorzystywanych do zwalczania bezrobocia w Polsce, Wielkiej Brytanii, Francji i Niemczech. W artykule, jako metody badawczej użyto analizy porównawczej oraz logicznej.

Zniesienie granic na terenie Unii Europejskiej pozwoliło na scalenie rynków pracy państw członkowskich oraz umożliwiło swobodny przepływ kapitału ludzkiego. Obywatele UE, mający problemy ze znalezieniem zatrudnienia na terenie kraju ojczystego, udają się bez przeszkód do państw o niższej stopie bezrobocia.

Sytuacja gospodarcza Wspólnoty Europejskiej jest uzależniona nie tylko od kondycji państw członkowskich, lecz również od otoczenia globalnego. Analizując stopę bezrobocia w UE na przestrzeni ostatnich 13 lat dostrzega się wpływ światowego kryzysu gospodarczego. Od początku 2008 r. wskaźnik rośnie.

W ciągu pięciu lat bezrobocie wzrosło z 6,8% w styczniu 2008 roku do 11% w październiku 2013 r., czyli o 4,2 punktu procentowego. W raporcie Unii Europejskiej z 2009 r. „*Employment in Europe*” podkreśla się, iż kryzys finansowy przyczynił się do wzrostu bezrobocia głównie wśród osób starszych bądź o niższych kwalifikacjach zawodowych oraz pracowników sezonowych.

Obserwując negatywny trend na europejskim rynku pracy, należy stwierdzić, że Wspólnota stanęła przed wyzwaniem poprawy polityki zatrudnienia¹. Zgodnie z planem Komisji Europejskiej środki przeznaczone na Europejski Fundusz Społeczny (EFS) w latach 2014–2020 powinny stanowić źródło poprawy sytuacji na rynku pracy.

Istotne znaczenie dla osób poszukujących pracy ma pomoc finansowa udzielana przez państwo w formie zasiłków. Każdy kraj charakteryzuje się odmiennymi zasadami ich przydzielania, jednakże unijne prawo reguluje przypad-

---

¹ Politykę zatrudnienia wyrażono w postaci strategii lizbońskiej oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2007–2013.

ki, w których bezrobotni poszukują zarobku zagranicą. Wspólna polityka członków Unii Europejskiej przynosi korzyść w postaci sumowania się okresów zatrudnienia, a także ubezpieczenia na terenie UE. Co więcej, dodatkową zaletą jest możliwość transferu zasiłku dla bezrobotnych pomiędzy państwami wspólnotowymi. Pozwala to na nieograniczone poszukiwanie pracy na rynku europejskim².

Polskim urzędem odpowiedzialnym za regulację rynku pracy jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

1. Definicja osoby bezrobotnej

W warunkach gospodarki towarowo-pieniężnej, życie ludzi skoncentrowało się na pozyskiwaniu fundamentalnego środka do życia, jakim jest pieniądź³. Jak wiadomo, to właśnie praca stanowi źródło utrzymania gospodarstwa domowego, co potwierdza polskie przysłowie: „bez pracy nie ma płacy”. Jednakże, obowiązujący rynek pracy nie umożliwia pełnego zatrudnienia, co odzwierciedla się w występowaniu zjawiska bezrobocia naturalnego, opisanego przez przedstawicieli ekonomii klasycznej⁴.

Wspomniany powyżej rynek pracy składa się z pracodawców oraz siły roboczej na danym terenie. Pod pojęciem „siła robocza” rozumie się wszystkich obywateli zdolnych do pracy oraz wyrażających chęć jej podjęcia. Podzielić ją można na zatrudnionych oraz bezrobotnych⁵. O ile nie ma problemu z definicją człowieka pracującego, tak w drugim przypadku sytuacja wydaje się trudniejsza, nie wszyscy niepracujący są bowiem bezrobotni. Najczęściej bezrobotnych definiuje się jako osoby pozostające bez pracy, zdolne i gotowe do jej wykonywania w pełnym wymiarze godzin, nie uczące się oraz zarejestrowane w urzędzie pracy. Zgodnie z tym objaśnieniem za bezrobotnego nie można uznać studenta, osoby poniżej 18 roku życia, czy też osoby niezarejestrowanej⁶. Wyróżnia się dwa rodzaje bezrobocia: dobrowolne oraz przymusowe. Czynnikiem różniącym obie formy jest zadowolenie jednostek z wysokości obowiązujących stawek za pracę lub przyznawanych zasiłków dla bezrobotnych. W przypadku bezrobocia dobrowolnego osoba decyduje się na otrzymywanie pomocy finansowej od pań-

---

² <http://www.mpips.gov.pl/koordynacja-systemow-zabezpieczenia-społecznego/unia-europejska/swiadczenia-w-ramach-koordynacji-unijnej-/zasilki-dla-bezrobotnych/> [dostęp: 1.08.2014].

³ N.G. Mankiw, M. P. Taylor, *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2009, s. 185.

⁴ R.E. Hall, *A Theory of the Natural Unemployment Rate and the Duration of Employment*, „Journal of Monetary Economics” 1979, nr 5, s. 153–169.

⁵ *Podstawy makroekonomii*, red. W. Jarmołowicz, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Poznań 2008, s. 118.

⁶ *Ekonomia ogólna*, red. K. Meredyk, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2007, s. 444.

stwa, gdyż możliwa do uzyskania płaca jest niesatysfakcjonująca. Jeśli człowiek nie może znaleźć pracy mimo chęci, mówi się wtedy o bezrobociu przymusowym.

Warty podkreślenia jest fakt, iż całkowita redukcja bezrobocia jest niemożliwa, gdyż w każdej gospodarce istnieje wspomniane wcześniej zjawisko naturalnego bezrobocia. Pojęcie to tłumaczy się jako minimalną stopę bezrobocia, spowodowaną problemami strukturalnymi w gospodarce oraz przechodzeniem ludzi do innych miejsc pracy⁷. Problemem strukturalnym jest nierówność między podażą pracy (wielkością siły roboczej) a popytem na pracę⁸. Zadaniem państwa jest prowadzenie polityki na rynku pracy, która zmniejszy lukę PNB⁹ (różnicę między rzeczywistą a potencjalną produkcją).

2. Zasiłki dla bezrobotnych w Polsce

Tendencje do zadłużania się zauważalne są w większości państw europejskich. Polski dług publiczny od 2009 r. również niebezpiecznie rósł, przekraczając progi ostrożnościowe zawarte w artykule 86. ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. Ponadto, w 2009 r. nastąpił gwałtowny wzrost deficytu sektora publicznego, aż o 114% w stosunku do roku poprzedniego. Istotnym wskaźnikiem kondycji gospodarki jest także PKB. Spadek tempa wzrostu PKB w Polsce jednoznacznie świadczy o dekoniunkturze, która również wpływa na opisywany rynek pracy. Spowolnienie gospodarcze oznacza brak zapotrzebowania na pracowników, co w konsekwencji skutkuje zwiększaniem się bezrobocia. W celu poprawnej analizy przydatna jest również informacja na temat minimalnego wynagrodzenia w gospodarce. W Polsce w 2014 r. jest to 1680 PLN brutto¹⁰.

Niepokojącym zjawiskiem jest pozostawanie bez pracy co siódmej osoby w Polsce w 2012 r.¹¹ Oznacza to, że Fundusz Pracy zmagają się z ogromnym zapotrzebowaniem na środki finansowe, które pozyskiwane są ze składek pracowników bądź z UE. Po pięciu latach względnie jednostajnego wzrostu, w lutym 2013 r. wskaźnik bezrobocia rejestrowanego osiągnął swoje maksimum na poziomie 14,4%. Należy również podkreślić, że międzynarodowe statystyki opisujące bezrobocie w Polsce pokazują znacznie niższe wartości wskaźników, odpowiednio – 7,4% w 2008 r. oraz 9,6% w roku 2011.

---

⁷ R. E. Hall, J. B. Taylor, *Makroekonomia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000, s. 139–140.

⁸ M. Szczepaniec, *Makroekonomia – Przewodnik*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005, s. 62.

⁹ E. Mansfield, *Podstawy makroekonomii: zasady, przykłady, zadania*, Placet, Warszawa 2002, s. 47–48.

¹⁰ Strona internetowa ZUS, <http://www.zus.pl/default.asp?p=1&id=24> [dostęp: 1.08.2014].

¹¹ Strona internetowa GUS, <http://www.stat.gov.pl/>.

Otrzymanie zasiłku wiąże się ze spełnieniem wielu warunków, określających takie aspekty jak staż pracy, wiek, czy zaangażowanie w poszukiwaniu pracy. Czas udzielania pomocy finansowej jest ściśle określony. Przyznaje się ją za każdy dzień kalendarzowy statusu bezrobotnego. Trzeba pamiętać również, że w zależności od miejsca zamieszkania, wysokość otrzymywanego zasiłku może się różnić.

Kluczowym dokumentem, definiującym zasady funkcjonowania pomocy bezrobotnym, jest ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 r.¹² Według polskiego prawa, każda osoba bezrobotna, która w ciągu 18 miesięcy, poprzedzających dzień rejestracji, przepracowała co najmniej 365 dni, osiągając przy tym przynajmniej minimalne wynagrodzenie, ma prawo do zasiłku. Pomoc przyznawana jest 7 dni po terminie rejestracji – jeżeli osobie bezrobotnej nie zaoferowano odpowiedniej pracy, stażu, robót publicznych lub szkolenia. Czas poboru zasiłku to 6 lub 12 miesięcy. Jeżeli na obszarze działania danego urzędu pracy stopa bezrobocia nie przekroczy 150% średniej stopy bezrobocia w kraju, wnioskodawca otrzymuje zasiłek przez 6 miesięcy. W przeciwnym razie okres wydłuża się do 12 miesięcy¹³.

Wysokość zasiłku dla bezrobotnych obowiązującego w Polsce co roku jest waloryzowana o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług jaki występował w poprzednim roku. Przykładowo w 2012 r. wskaźnik ten wynosił 3,7% w stosunku do 2011 r., dlatego 1 czerwca 2013 r. nastąpiło powiększenie wysokości zasiłku o wskazaną wartość. Dodatkowo, wysokość zasiłku nie jest taka sama dla osób o różnym stażu pracy. Środki finansowe przyznawane bezrobotnym zostały podzielone na trzy grupy: podstawową, podwyższoną i obniżoną. Pierwsza z nich charakteryzuje się zasiłkiem w wysokości 100%, czyli 831,10 PLN przez pierwsze trzy miesiące oraz 652,60 PLN przez każdy kolejny miesiąc. Ten rodzaj pomocy skierowany jest do osób, których staż pracy wynosi od 5 do 20 lat. Od tej wysokości zasiłku wyliczane są wartości w kolejnych grupach. Zasiłek podwyższony wynosi 120% kwoty podstawowej i otrzymują go ponad dwudziestoletnim stażu pracy. Tak jak w poprzedniej grupie, bezrobotni otrzymują wyższy zasiłek przez 3 miesiące (997,40 PLN, a następnie 783,20 PLN). Zasiłek obniżony równy jest 80% sumy podstawowej, czyli odpowiednio 664,90 PLN oraz 522,10 PLN. Jest on przeznaczony dla osób, które przepracowały mniej niż 5 lat¹⁴.

---

¹² Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001.

¹³ http://www.pup.gda.pl/bezrobotni_poszukujacy_pracy/zasilek_dla_bezrobotnych.html [dostęp: 1.08.2014].

¹⁴ <http://www.psz.praca.gov.pl/main.php?do=ShowPage&nPID=867744&pT=details&sP=CONTENT,objectID,867779> [dostęp: 1.08.2014].

Poza otrzymywaniem od państwa pomocy finansowej wymienionej powyżej, powiatowe urzędy pracy podejmują kroki mające na celu stałą poprawę sytuacji materialnej osób bezrobotnych. Ta dodatkowa pomoc przybiera różne postaci, poczynając od wsparcia w odnalezieniu pracy, stażu czy praktyki, po wszelkiego rodzaju szkolenia, kluby pracy i bezpłatną komunikację miejską. Podstawową wiedzę, którą powinni zgłębić bezrobotni jest umiejętność szukania zatrudnienia. Zgodnie z tym celem utworzono tak zwane kluby pracy, aktywizujące bezrobotnych, udostępniające bazy danych i przekazujące istotne informacje z zakresu poszukiwania pracy. Metodą przekonania bezrobotnych do korzystania z zaproponowanych metod aktywizacji zawodowej jest utrata prawa do zasiłku na okres 120 dni przy pierwszej odmowie, 180 dni przy drugiej oraz 270 dni przy każdej kolejnej.

3. Zasiłek dla bezrobotnych w Wielkiej Brytanii

Duży wpływ na gospodarkę Wielkiej Brytanii wywierają światowe rynki finansowe. Największa giełda w Europie, siedziby kilkuset banków i firm ubezpieczeniowych stanowią wyzwanie w czasie złej koniunktury gospodarczej. Analizując dane Banku Światowego, dotyczące rocznego dochodu narodowego brutto, zauważyć należy spadek wynoszący 5% w 2009 r. (wyższy niż w Polsce).

Podczas kryzysu dług Wielkiej Brytanii permanentnie wzrasta. Dane Banku Światowego wskazują, iż w 2013 r. przekroczył 90%.

Niska stopa bezrobocia w Wielkiej Brytanii przez wiele lat zachęcała do napływu imigrantów w celach zarobkowych. Tendencja ta zaczęła się przekształcać wraz ze zmianą stosunku bezrobotnych do wielkości siły roboczej z poziomu 5% do 7,8% w 2011 r.¹⁵

W przeciwieństwie do Polski, kwota minimalnego wynagrodzenia określona jest jako stawka za godzinę oraz uwzględnia przedziały wiekowe. Osoby powyżej 20 roku życia otrzymują minimalnie 6,50 GBP za godzinę pracy¹⁶, co daje około 5200 PLN miesięcznie, przy założeniu średniego kursu 1 GBP = 5 PLN (stan na 24.03.2014 r.)¹⁷.

W Wielkiej Brytanii zasiłek przydzielany osobom bezrobotnym nazywany jest zasiłkiem dla poszukujących pracy (*Jobseeker's Allowance* – JSA). Głównym kryterium wysokości udzielanej pomocy w Wielkiej Brytanii jest wiek. Nawet osoby w wieku 16 lat mogą liczyć na zapomogę. W tym kraju występują dwa rodzaje zasiłku: oparty na składkach ubezpieczeniowych oraz oparty na dochodach.

---

¹⁵ <http://www.databank.worldbank.org/> [dostęp: 1.01.2014].

¹⁶ <https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates> [dostęp: 1.08.2014].

¹⁷ <http://www.bankier.pl/waluty/kursy-walut/forex/GBPPLN> [dostęp: 1.04.2014].

Tabela 1 przedstawia zasady oraz wysokość przyznawanych świadczeń.

Zasiłek oparty na składkach ubezpieczeniowych przyznaje się na maksymalnie 182 dni, a warunkiem jego otrzymania są wystarczająco wysokie płatności na ubezpieczenie społeczne w ostatnich dwóch latach podatkowych. Dochody oraz oszczędności danej jednostki nie wpływają przeważnie na wysokość otrzymywanego świadczenia. Osoby w wieku od 16 do 24 roku życia uzyskują 57,90 GBP tygodniowo, co daje w skali miesiąca 231,60 GBP (1158 PLN przy kursie GBP/PLN = 5 PLN). Wyższa suma przysługuje osobom od 25 roku życia – 73,10 GBP tygodniowo, czyli 292,40 GBP miesięcznie (1462 PLN przy kursie GBP/PLN = 5 PLN). Po utraceniu prawa do opisywanego zasiłku, jednostka może ubiegać się o drugi rodzaj świadczenia. Zasiłek dla poszukujących pracy oparty na dochodach zależy od uzyskiwanych dochodów oraz oszczędności, lecz nie zależy od składek na ubezpieczenie społeczne.

Tabela 1. Zasiłek dla poszukujących pracy oparty na dochodach

Kryterium	Zasiłek tygodniowy	Zasiłek miesięczny (czterokrotność zasiłku tygodniowego)	Zasiłek miesięczny w przeliczeniu na PLN
Osoby poniżej 25 lat	57,90 GBP	231,60 GBP	1158
Osoby powyżej 25 lat	73,10 GBP	292,40 GBP	1462
Pary/małżeństwa (powyżej 18 lat)	114,85 GBP	459,40 GBP	2297

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.gov.uk/jobseekers-allowance/what-youll-get> [dostęp: 15.04.2015].

Warto podkreślić fakt, iż osoby otrzymujące zasiłki zobligowane są do wizyt w urzędach pracy co dwa tygodnie celem określenia swoich postępów w poszukiwaniu pracy. Sprzyja to motywacji osób bezrobotnych do podjęcia pracy.

4. Zasiłek dla bezrobotnych we Francji

Francja to kraj, który wchodzi w skład grupy G8, co świadczy o jej gospodarczej sile. Fakt ten nie uchronił jednak francuskiego społeczeństwa od skutków kryzysu. Zgodnie z danymi Banku Światowego spadek tempa PKB w 2009 r. osiągnął 3% w stosunku do roku poprzedniego. Natomiast w 2013 roku wskaźnik ten wyniósł 0%.

W latach 1997–2007 dług sektora publicznego we Francji w stosunku do PNB osiągał większe wartości niż w Wielkiej Brytanii, lecz nie przekraczał 65%.

W 2013 r. dług wzrósł aż do 94% PNB. Poziom zadłużenia Francji i Wielkiej Brytanii jest zatem podobny.

Stopa bezrobocia od 2008 r. znacznie wzrosła. Statystyki wskazują, że stosunek osób bezrobotnych do całkowitej siły roboczej zbliża się do 10%. Odnośnie do wynagrodzenia minimalnego, które obowiązuje w tym państwie, podobnie jak w Wielkiej Brytanii, zdefiniowano kwotę za godzinę i wynosi ona 9,53 EUR brutto¹⁸.

Pomoc finansowa dla bezrobotnych żyjących we Francji nazywana jest pomocą w powrocie do zatrudnienia (*L'Allocation d'aide au Retour à l'Emploi* – ARE). W przeciwieństwie do Polski oraz Wielkiej Brytanii, pomoc została całkowicie uzależniona od zarobków z 12 miesięcy oraz aktywności zawodowej, wyrażonej w części etatu. Roczne zarobki jednostki ubiegającej się o zasiłek dzielone są przez 365 dni w celu wyliczenia dziennego wynagrodzenia. Nie zawsze rozpatruje się ostatecznie 12 miesięcy, ponieważ w wielu przypadkach pracownicy zarabiają mniej przed ukończeniem pracy. Ponadto należy zauważyć, że wszelkie odpisy lub premie za pracę ponad 260 godzin miesięcznie nie są uwzględniane przy obliczaniu zasiłku.

We Francji stosuje się dwie metody wyliczania zasiłku brutto i wybierana jest kwota o wyższej wysokości. Pierwsza z nich to 40,4% dziennego zarobku przed utratą pracy + 11,64 EUR. Druga to 57,4% dziennego wynagrodzenia. Dodatkowo ustalono także, iż dzienny zasiłek nie może być mniejszy niż 28,38 EUR (851,4 EUR miesięcznie). Dzienny ARE brutto nie może być większy niż 75% dziennego wynagrodzenia¹⁹.

5. Zasiłek dla bezrobotnych w Niemczech

Republika Federalna Niemiec to największa gospodarka UE. Status gospodarczy oraz liczba ludności państwa przewyższają wszystkie inne kraje Europy. Na tle Polski, Francji oraz Wielkiej Brytanii niemiecka gospodarka funkcjonuje bardzo dobrze. Zauważalny jest spadek stopy bezrobocia z 11% w 2005 r. do 6% w roku 2011.

Niemiecki wzrost gospodarczy wyraźnie zareagował na kryzys. Pięcioprocentowy spadek tempa PKB w 2009 r. był tego wybitnym wyrazem. W latach 2009–2010 odnotowano wysoki wzrost długu sektora publicznego z 74,6% do 82,5%.

Płaca minimalna określona jest nie tylko godzinowo, lecz zależy także od regionu oraz branży i waha się od 7,56 EUR do 13,70 EUR. Czas przyznawania

---

¹⁸ <http://www.les-horaires.fr/pratique/smic-horaire.php> [dostęp: 1.08.2014].

¹⁹ [@/suarticle.jspz?id=4125](http://www.pole-emploi.fr/candidat/le-montant-de-votre-allocation) [dostęp: 1.08.2014].

środków finansowych osobom bezrobotnym w Niemczech uzależniony jest od wieku oraz okresu ubezpieczenia od bezrobocia. Można je otrzymywać w dłuższym lub krótszym okresie. W dłuższym okresie, gdy czas ubezpieczenia od bezrobocia wynosił co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 5 lat, minimalny okres uprawnienia do zasiłku to 6 miesięcy. W przypadku osób starszych, po 58 roku życia oraz z czteroletnim ubezpieczeniem, okres ten wydłużono aż do 24 miesięcy. W krótkim okresie, gdy czas ubezpieczenia od bezrobocia wynosi przynajmniej 6 miesięcy, bezrobotni otrzymują zasiłek od 3 do 5 miesięcy²⁰. Wysokość zasiłku to 60% lub 67% ryczałtowego wynagrodzenia netto. Zwiększona stawka dotyczy jednostek wychowujących dzieci, mieszkających z partnerem opodatkowanym podatkiem dochodowym²¹.

Podsumowanie

Główne zasady udzielania pomocy finansowej osobom poszukującym pracy, które zostały opisane w artykule są niezaprzeczalnym dowodem na brak wpływu Wspólnoty na politykę państw członkowskich w analizowanym zakresie. Powodem tłumaczącym stosowanie odmiennych zasad są specyficzne warunki ekonomiczne panujące w danym kraju. Ustanowienie jednakowej wysokości zasiłku dla wszystkich bezrobotnych w UE jest niewykonalne z powodu różnego poziomu życia.

Po przeanalizowaniu sytuacji gospodarczej w Polsce, Wielkiej Brytanii, Francji oraz w Niemczech, stosunek wysokości zasiłków i minimalnego wynagrodzenia w gospodarce jest duży, co nie stanowi motywu do szybkiego powrotu do zatrudnienia. Z drugiej strony Polska oferuje znaczną pomoc w trudnym okresie życia człowieka, jakim jest czas bezrobocia. Poza wysoką kwotą zasiłku, polskie urzędy pracy stosują trafne metody zachęty w poszukiwaniu pracy. Obniżenie wielkości zasiłku po trzech pierwszych miesiącach bez pracy oraz utrata prawa do pobierania świadczeń po odmowie innego rodzaju pomocy, powinny skłaniać do powrotu do aktywności zawodowej.

W praktyce okazuje się jednak, iż wielu Polaków preferuje pobieranie zasiłków od uczciwej pracy. Poza zasiłkami dla poszukujących pracy istnieje możliwość otrzymania innych form pomocy socjalnej. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie minimum egzystencji. Oznacza to, iż po zakończeniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych obywatel nie pozostaje bez żadnej pomocy.

---

²⁰ http://www.arbeitsagentur.de/nn_25638/Navigation/zentral/Buerger/Arbeitslos/Alg/Dauer-Anspruch/Dauer-Nav.html [dostęp: 1.01.2014].

²¹ http://www.arbeitsagentur.de/nn_546668/Navigation/zentral/Buerger/Arbeitslos/Alg/Hoehe-Anspruch/Leistungssatz/Leistungssatz-Nav.html [dostęp: 1.01.2014].

Bibliografia

- Hall R. E., Taylor, J.B., *Makroekonomia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
- http://www.arbeitsagentur.de/nn_25638/Navigation/zentral/Buerger/Arbeitslos/Alg/Dauer-Anspruch/Dauer-Nav.html.
- http://www.arbeitsagentur.de/nn_546668/Navigation/zentral/Buerger/Arbeitslos/Alg/Hoeh-Anspruch/Leistungssatz/Leistungssatz-Nav.html.
- <http://www.bankier.pl/waluty/kursy-walut/forex/GBPPLN>.
- <http://www.databank.worldbank.org/>.
- <https://www.gov.uk/jobseekers-allowance/what-youll-get>.
- <https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates>.
- <http://www.les-horaires.fr/pratique/smic-horaire.php>.
- <http://www.mpips.gov.pl/koordynacja-systemow-zabezpieczenia-spoecznego/unia-europejska/swiadczenia-w-ramach-koordynacji-unijnej-/zasilki-dla-bezrobotnych/>.
- <http://www.pole-emploi.fr/candidat/le-montant-de-votre-allocation-@/suarticle.jsp?id=4125>.
- <http://www.psz.praca.gov.pl/main.php?do=ShowPage&nPID=867744&pT=details&sP=CONTENT,objectID,867779>.
- http://www.pup.gda.pl/bezrobotni_poszukujacy_pracy/zasilek_dla_bezrobotnych.html.
- Jarmołowicz W. (red.), *Podstawy makroekonomii*, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Poznań 2008.
- Mankiw N.G, Taylor M.P., *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2009.
- Mansfield E., *Podstawy makroekonomii: zasady, przykłady, zadania*, Placet, Warszawa 2002.
- Meredyk K. (red.), *Ekonomia ogólna*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2007.
- Strona internetowa GUS, <http://www.stat.gov.pl/>.
- Strona internetowa ZUS, <http://www.zus.pl/default.asp?p=1&id=24>.
- Szczepaniec M., *Makroekonomia – Przewodnik*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005.
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001.

Streszczenie

W artykule przedstawiono porównanie metod pomocy dla osób bezrobotnych w Polsce oraz w kluczowych państwach UE: Wielkiej Brytanii, Francji oraz Niemczech. Skuteczną ocenę polskiej polityki socjalnej umożliwi analiza indywidualnych uwarunkowań poszczególnych rynków pracy. Ponadto, w pracy przytoczone są najważniejsze pojęcia z zakresu zjawiska bezrobocia.

Słowa kluczowe: zasiłek, bezrobocie, rynek pracy

UNEMPLOYMENT BENEFIT IN POLAND IN COMPARISON WITH SELECTED COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION

Summary

The article is a comparison of financial aid methods, provided to the unemployed, in Poland and in the largest EU countries: the United Kingdom, France and Germany. Moreover, the statement has been enriched by illustrating the condition of the individual labor markets, thus allowing for the correct assessment of the passive policy pursued by the Polish government. Furthermore, in order to fully understand the essence of unemployment, the author cites the most important definitions in the field of unemployment.